

Onweer bestaat niet



# ONWEER BESTAAT NIET

R.F. Boelhouwer



Dit boek bevat een fictieve vertelling. Elke overeenkomst met bestaande personen of werkelijk plaatsgevonden gebeurtenissen berust enkel op toeval.

Schrijver & coverontwerp: R.F. Boelhouwer

ISBN: 9789464803440

© 2023 R.F. Boelhouwer

## Een woord vooraf

Het ziet er naar uit dat pessimisme, angst en crisis de dominante narratieven van ons dagelijks leven zijn geworden. Op zowel globale schaal als in onze lokale sferen is onzekerheid over de koers van de menselijke geschiedenis een grijsgedraaide plaat. Ook ik kan er niet aan ontkomen, en kan de verleiding van fatalisme niet altijd weerstaan. Er schuilt een verraderlijk comfort in fatalisme; vasthouden aan de zekerheid dat alles toch naar de gallemiezen gaat betekent dat je je alvast wapent tegen de teleurstelling die optimisme zou verzekeren. Fatalisme is de appelboom waarvan we niet mogen snoepen; we plukken en proeven de o zo sappige vrucht, niet wetende dat *dat* juist ondergang verzekert. Binnen deze gedachtegang is *Onweer bestaat niet* tot leven gekomen; een fatalistische roman, geschreven door iemand die zichzelf normaliter als optimist zou omschrijven.

In *Onweer bestaat niet* zet een ongeluk, tijdens een sombere vakantie, de familieman Gerbrand Raetel aan tot verdwijnen in de

woelige wereld van complottheorieën. Steeds meer en meer verzinkt hij in het waanbeeld dat onweer, zoals we het kennen, niet echt bestaat, en dat de overheid met al die bliksemflitsen een sluw en vernietigend plannetje uitvoert. Des te meer Gerbrand hierin gelooft, en zelfs groeit tot een prominent figuur onder medecomplotfanaten, des te meer zijn daden en overtuigingen doorspelen in het leven van zijn gezin. Gerbrands fanatisme kan wel eens desastreuze gevolgen hebben.

In een roman die doorweekt is van fatalisme en pessimisme kan een kloppend hart niet ontbreken. Ik wil u, de lezer, dan ook meegeven dat er geen slechte mensen bestaan, slechts misleide mensen, en dat geen enkele toereiking tot liefde en hoop in tijden van nood ooit zinloos is. Dat we verdeeld zijn betekent niet dat we nooit meer samen kunnen komen, en dat we haten betekent niet dat we nooit meer kunnen vergeven.

Neem dat mee.

R.F. Boelhouwer, 2023

Dit verhaal is louter fictief.

Alhoewel de wereld van deze geschiedenis de onze spiegelt, reflecteert niets in dit verhaal de denkbeelden, sociale/familiale kringen of relaties van de auteur.

*“De bliksem zou ook zonder den donder de menschen niet verschrikken, hoewel het gevaar in het eerste en niet in het geraas gelegen is.”*

20.000 Mijlen onder Zee, Jules Verne





## DEEL I - Je kan er de donder op zeggen



## I

Onze levens hingen af van een handjevol reeds gebogen tentharingen, die inmiddels in de Franse moddergrond ingeburgerd waren. Pa had ze er te hard ingeslagen; een vaderlijk oerinstinct om alles dat het welzijn van zijn kroost in de weg staat een loeiharde en onverdiende pak rammel te geven. Hij had de rubberen hamer gepakt, zichzelf even dondergod Donar gevoeld en zijn aluminium vijanden toegetakeld met de ruwe kracht van tien neanderthalers. Maar ze zaten, en zelfs winden die het einde der tijden leken te voorspellen konden hen niet verslaan.

Het enige beetje hoop dat we hadden, nu messen van regenstralen op het tentdoek neerdaalden, was dat de onbekende godheid die deze zondvloed in elkaar had geknutseld genade met ons zou hebben. We voorspelden dat ons tentzeil, wiens bovenkant al bedekt was met glibberige modderpoten en van onderen verdoemd was een Rorschachtest van schimmels te worden, deze vakantie niet zou overleven. Toegegeven, we hadden deze vakantie ietwat goedkoop

aangepakt. Maar we moesten naar Frankrijk, nu of nooit, God of de Duivel, Pasen of geen Pasen, en we zouden blij moeten zijn om in een ondiep gat in de grond te moeten poepen, omdat kinderen in Afrika *helemáál* niet kunnen poepen (of zoiets). En als we dan wat centen moesten knijpen voor onderdak, zo zij het. En als we dan naar een ziellose Noord-Franse camping moesten om de kosten te sparen, zo zij het. En als we dan de hele week moesten leven op knakworst uit blik, stokbrood van de lopende band, met plastic borden die door één miezerige zucht konden scheurden, allemaal direct drinkend uit dezelfde lauwwarme colafles, nou ja, zo zij het.

Je had ons moeten zien; arme sloebers, als een smoezelig schilderij uit Van Goghs minder fleurige periode, met goedkope fleecedekens om ons heen geslagen om een onverklaarbare kou te bestrijden. En het was nog zo goed gegaan vandaag, met een fijne 28 graden tijdens ons maar al te spannende bezoek aan Rijsel, waar we na twee uur ronddwalen alles wel weer gezien hadden. Het was geen paradijselijk weer, want beklemmende wolken spookten boven onze hoofden, en maakten de hitte bij vlagen ondragelijk. Liever rood geblakerd in een kankerverwekkende zomerzon dan een benauwende wolkensauna. Ik denk dat het met transparantie te maken had wanneer het warm is, wil je ook de volledige vijfsterrenbehandeling, inclusief het verkrijgen van een kreeftachtige huid en desnoods een zonnesteek. Het is als onder de douche staan, volledig bewust dat elke druppel water een misdaad tegen

de natuur betekent, en je je na twintig minuten douchen net zo goed kon aangeven als levensgevaarlijke milieudelinquent - en toch hou je die twintig minuten vol! Zo'n korte tijd van genot vliegt voorbij, dus je zet de kranen geleidelijk warmer, tot je uiteindelijk borrelt in net niet kokend water. Zo lijken ook de langverwachte zomerdagen, met torenhoge temperaturen, geen wolkje aan de lucht en het zoute aroma van zweet in de wind, zeldzamer. Iedere keer dat de temperatuur boven de 20 graden stijgt, en het niet regent, en zonneschijn op de agenda staat, is een moment om in de meest liefdevolle hoeken van je hart te koesteren.

Dus we hadden het koud; de regen koelde niet alleen onze lijven af, maar ook onze geesten. We werden eraan herinnerd hoe dichtbij een volledige onderdompeling in fris regenwater was; slechts een scheurtje in het tentdoek of het breken van een tentstok en we zouden volledig overgeleverd zijn aan een verlamvend koude natuurdouche. Ik zag mijn vader trillen, minder met zijn romp en meer met zijn been, terwijl hij de piepkleine ogen in zijn vierkanten gezicht op een vormloze moddervlek op de grond richtte. Zo nu en dan snoof hij zijn haviksneus, en likte hij zijn dunne lippen af, of krabde hij een kriebel weg tussen zijn laatste paar vergrijzende spinnenwebhaartjes. Maar verder was hij een standbeeld, weinig participierend in het levendige gesprek tussen zusterlief en mijn moeder. Iets onbelangrijks, over restaurants in een dorpje in de buurt, of iets in die trant. Ik luisterde ook niet echt; ik had wel betere dingen te doen, zoals verdwalen in gedachten, en de te mooie

dagdroom dat ik in mijn eigen bedje lag. Na drie eeuwigdurende dagen op een immer leeglopend matje op een te harde ondergrond had ik de ruggengraat van een kromgegroeide bejaarde. In drie nachten was ik van 19 naar 89 jaar oud gegaan. Na drie martelende nachten ingewikkeld in een polyester slaapzak waarbinnen je stikte van de hitte en waarbuiten je onderworpen was aan de niet te stillen honger van een gehele muggenkolonie, verlangde ik toch wel terug naar al het comfort dat een normaal dak boven je hoofd te bieden had.

‘We gaan toch geen Grieks eten als we in Frankrijk zijn?’ hoorde ik mijn moeder opmerken, zo hard dat elke Nederlander in een straal van 10 km een eigen mening kon vormen over die stelling.

‘Mam, doe niet zo moeilijk,’ zuchtte mijn zusje, ‘Hier, kijk, vier en een halve sterren, dan moet het wel goed zijn!’ en ze presenteerde een brandend witte telefoonpagina aan mijn moeder, die niet eens de moeite deed haar bevindingen te erkennen.

‘Als je tztziki wil had je maar naar Athene moeten gaan, hoor,’ dramde moeders door, ‘Kijk, als je in een streek als deze bent, moet je ook wel de cuisine meekrijgen, anders kan je net zo goed niet komen.’

‘Stokbrood en slappe uiensoep?’

‘Sorry dat het geen McDonald’s is,’ en mijn moeder schudde minachtend haar hoofd.

‘Je hebt niet eens de menukaart bekeken!’

‘We gaan geen Grieks eten. Punt. Ik veto het.’

‘Ik veto jouw veto.’

‘Nou, dan veto ik jouw veto van mijn veto om geen feta te eten.’

Tirades als deze waren evenzeer een vakantietraditie als stikken tussen instabiele bouwwerken van bagage op de achterbank en bloedkokende spelletjes onderweg. Wie, anders dan gevatte psychologen, had kunnen voorspellen dat het ophopen van een groep mensen in een armzalige tent op een armoedige camping zou leiden tot spanning, en uiteindelijk zou uitbarsten in zinloos gekibbel? Als een keukentafel thuis al het toneel was van menig kwaadaardige schreeuwpartij, waarom zouden we onze hoop dan moeten vestigen op een gloednieuwe tent, wiens laatste uur na één nacht al geslagen had?

Ja, ik was het zat, en ik kon aan mijn vaders gezicht ook zien dat zijn geduld een limiet begon te bereiken. Hij had altijd een bepaalde blik op zijn gezicht wanneer de roestige radertjes in zijn hoofd draaiden; alsof het pijn deed, dat graven naar de schatkisten waarin zijn rijkste ideeën lagen. Het leek vooral een zoektocht naar een goede smoes te zijn: hoe kan ik mijn vertrek excuseren wanneer zelfs Noach van dit weer zou schrikken?

En alsof er een lampje in zijn hoofd aansprong, kwam hij overeind.

‘Weet je waar ik zin in heb?’ onderbrak hij het vicieuze gebrabbel van mijn moeder en zusje.

Ze keken hem vol spanning aan terwijl hij de fleecedeken van zich af wierp, en zichzelf midden in de tent presenteerde als een Griekse

filosoof met een ge-wel-dige bevinding. Het was te zien aan de trots op zijn gezicht, met een te hoge glimlach en verder samengeknepen oogjes, en de manier waarop zijn bolle borst verder vooruit stond dan ooit.

‘Stokbroodje, kruidenbotertje, worstjes, kaasjes. Lekker makkelijk *Frans* campingvoer.’

‘Heb je dat bij je dan?’ vroeg mijn moeder.

‘Er zal toch nog wel een Carrefour of zoiets open zijn?’

‘Vast wel,’ zei ik, die eveneens de kans zag om te ontsnappen aan deze natgeregende gevangenis, ‘Is ‘t goed als ik meega?’

We vonden elkaars ogen en herkenden elkaars blik; nu waren we samenzweerders, bloedbroeders tot aan het bittere eind en de helden van onze tijd. We waren ridders uit een eeuwenoude sage, opgetrommeld om een levensgevaarlijke maar nobele queeste te voltooien, en sloten in elkaars ogen een pact om elkaar tot de bittere dood trouw te blijven.

En terwijl mijn vader en ik ons klaarmaakten voor onze reis, uitgedost in een met vooruitziende geest meegenomen regenjas, en de capuchons over onze dappere hoofden wierpen, vielen mijn moeder en zusje langzaam terug in hun doelloze woordwisseling. Ik hoopte vooral dat het geluid van het openritsen van de tent mij kon afleiden van dit pijnlijke kakelen, en keek ernaar uit om de open weg te trotseren in een aura van stilte. Mijn vader was niet zo’n geweldig vlotte prater, noch was hij iemand die het gesprek nog twee uur kon aanhouden. Een praktische



man, wiens handen beter werkten dan zijn mond, en wiens brein liever recht-door-zee ging dan door allerlei hoepels.

Het leek wel of het openritsen van de tent het neerstorten van de apocalyptische regenbui alleen maar luider maakte. Geen ritmisch gespetter op een tentdoek – vast een geruststellend geluid voor meer zorgeloos volk – maar een symfonie van diepe drummen, samenkomend met het spetteren van modderplassen tussen het bittergroene gras, en geperfectioneerd door andere tenten, die als slaginstrumenten werden gebruikt. Ik keek om me heen, en zag hoe die troosteloze camping nu al helemaal een uitzichtloos feestje was. Hoe ongezond de bomen waren die ons campingveldje insloten, met een grijzige schors en venijnige kronkeltakken. Hoe oneven de grond was, ook al was er een slordige poging gedaan alles voor ideaal kampeergenot af te vlakken. Nu is het uiteraard oneerlijk om kampeergenot te meten met de maatstaven van regulier plezier, maar zelfs voor campingstandaarden was dit inferieur aan een nachtje doorhalen in een roestige vuilniscontainer. Alle andere tenten, met auto's van alle maten en smaken er pal naast, stonden er maar wat treurig bij, alsof ze te gast waren op een tentenbegravenis, en vreugde een doodzonde was. Zo nu en dan bood een gat tussen boom en struik een uitzicht op een grauw golvend landschap, dat in betere tijden model kon staan voor een innemend schilderij. Nu vervuilden dreigende wolken, die verder op de horizon steeds donkerdere kleuren begonnen aan te nemen, hun pracht, en was er niks over dan een meelijwekkend

beeld van mistroostigheid. Dat mensen in deze streken woonden, en dat mensen dit uitzicht hun thuis noemen, en uit herinnering konden natekenen als dat hen gevraagd werd, verstomde mij. Ik verlangde nog meer naar thuis: nee, de schoorstenen van de Botlek waren een weinig romantisch uitzicht, en wanneer de zon niet scheen en de winter eindelijk zijn intrede had gedaan was het een wonder als je na een paar weken esthetische wanhoop geen eigenmoord had gepleegd. Maar verdomme, het was wel mijn stukje wanhoop en treurigheid. En hoe ik verlangde naar de zure regen en de wekelijkse noodmelding vanwege chemisch stankoverlast. Sluit ramen en deuren, ga niet naar buiten, stel je testament alvast op, knuffel je gezin en ga in een kist liggen. O, en *hoe* ik verlangde om weer terug te zijn.

Onze auto – pa’s nobele ros, die hem al ruim zeven jaar trouw is gebleven – stond ongedeerd door de regen trouw te wachten. Niks kon deze bullebak van een urn omverwerpen – noch de venijnigste winden, noch de natste stormen, noch de toorn van donder en bliksem, en zelfs een tirade van vogelpoep deed hem weinig. Wasstraatje, klaar; weer zo zilver glanzend als de dag dat mijn vader hem “adopteerde”. Voor een man als hij was een auto zowel een derde kind als een tweede huis; misschien wel het belangrijkste huis dat hij bezat, waar alles naar wens was, waar hij zich kon waden in een eigen wereldje, waar niemand hem op ritjes van en naar werk kon storen en waar de nostalgische radio altijd aan mocht staan. Op slechte dagen nam hij dan omweggetjes, of stopte

hij wel eens op een willekeurige parkeerplaats om alleen te zijn met zijn trouwste vriend. Autootje zou hem nooit in de steek laten. Autootje zou hem nooit verraden. Autootje sprak hem nooit tegen en autootje was er altijd wanneer hij hem nodig had. Hij had autootje nog net geen naam gegeven, maar dat zou vast nog komen.

Zelfs nu zag ik mijn vader, inmiddels toegetakeld door een genadeloos salvo van moordlustige regendruppels, opbeuren bij het zien van dit gemotoriseerde blok staal. Ik zag er de schoonheid niet van in; alle auto's lijken op elkaar. Als het maar rijdt, toch?

Mijn vader stapte als eerste in; ik volgde, eveneens voorin, trouwhartig aan zijn zijde, klaar voor de strijd, als de Tonto tot zijn Lone Ranger. We waren eindelijk bevrijd van de woeste krachten der natuur, en bevonden ons nu in luxe waar het lijdende tentvolk enkel van kon dromen. Zachte stoelen onder onze konten, in plaats van gammele opklapzetels, en een dik schild tussen ons en Gods driften daarbuiten. Een auto als duizend anderen, maar één die uniek werd, enkel en alleen door diens eigenaar. De stoelen waren bekleed met een lichtgrijze stof. Het dashboard was vroeger zwart, maar was met het vorderen van de tijd doffer en bekrast was geworden. Een zachte leren hoef knuffelde het stuur. Aan de achteruitkijkspiegel bungelde ons eenzaamste gezinslid; Rico, een diepblauwe lama die aan zijn nek was opgehangen. Bij mijn voeten lag een scala aan troep dat ooit opgeruimd zou worden, “wanneer we tijd hebben”. Op vakantie heb je het natuurlijk te druk met het

opruimen van lege colaflesjes, vertrapte sigaretverpakkingen, en plastic omhulsels wiens ex-inhoud voor altijd een mysterie zou blijven.

We hoorden de regen zachtjes op het dak en de voorruit tikken; een luide stilte, waarin eventjes rust bestond, voordat de queeste definitief van start kon gaan. De voorruit was een schildering van natte vlekken geworden, die de wereld veranderde in een ongere waas, waarin enkel kleuren en grove vormen te herkennen waren. Een kleddernat pointillisme. Het zijn op momenten als deze dat je uitvinders van de meest vanzelfsprekende objecten in de dagelijkse sleur de hemel in prijst. Deze dag wenste ik de uitvinder van de ruitenwissers een gezond en voorspoedig leven na de dood toe. Dat ze mag dineren met koningen en grootse kunstenaars in de plek waar zielen heengaan als ze sterven (als ze ergens heengaan, wanneer ze sterven).

‘Hebbie navigatie?’ vroeg mijn vader, die zijn handen al om het roer had ontfermd, alsof hij niet kon wachten intiem contact te hebben met zijn trouwe vierwieler.

‘Wacht even,’ en ik grabbelde naar de telefoon in mijn broekzak. Het duurde altijd even totdat het ontgrendelscherm verdwenen was. In praktijk duurde het waarschijnlijk niet langer dan twee seconden, maar die seconden waren op zichzelf al tien minuten te lang. Op dat soort momenten voel je je aangestaard, veroordeeld, alsof het lot van een stervende wereld rust op jouw seniele telefoon. En toen hij eindelijk dat ontgrendelscherm voorbij was, kon de navigatie worden geopend.

Tijdens dit alles voelde ik de brandende blik van mijn vader, die als alziende opzichter keek of mijn vingertjes wel de juiste toetsjes intikten. Het bekraste scherm van mijn dunne, zilveren mobiel had soms eventjes de tijd nodig om te reageren op mijn getik. Eigenlijk was het allang tijd geweest voor vervanging, maar ja, hoe vertel je zoiets aan zo'n immer loyaal apparaatje? Hoe begin je dat gesprek?

‘Er zit er één in Auchy-les-Mines,’ onthulde ik toen de resultaten zich toonden, ‘Twintig minuutjes rijden. Kijken of er nog ééntje dichterbij is...’

‘Ach, twintig minuutjes,’ wuifde mijn vader weg, ‘Goed genoeg. Lekker stukje rijden. Komt goed.’

En met zijn ogen op de prijs, en mijn telefoon in het daarvoor bestemde houdertje (dat met een flubberige zuignap aan de voorruit was bevestigd) draaide hij de motor aan. De ruitenwissers kwamen ook tot leven en begonnen aan hun rituele dans, pogend de nattigheid te doen verdwijnen, en eindelijk zicht te bieden aan hun Meester. Grommend sprong de auto wakker, werden de koplampen ontbrand en werd het geluid van de regen aangevallen door de radio die vol enthousiasme begon te tetteren. We waren middenin een Franstalig popnummer beland, en anders dan het woordje “je” en “amour” was het één grote uitspatting van geheimtaal. Geschrokken drukte ik het minnetje op de autoradio in, waarmee ik de donder van wat vast een zeer beroemde Fransoos was tot bedaren bracht. Dat was nu mijn draak om te verslaan,

en daarmee leek de eerste tegenstander op onze queeste overwonnen te zijn. Hoezee voor ons.

‘*On the road again,*’ zong mijn vader mompelend, terwijl we moeizaam vooruitkwamen in wat meer een gigantische modderpoel was geworden dan vaste ondergrond. Sidderend werkten de banden zich uit het zinkgat waardoor ze waren opgeslokt, en we negeerden het geluid van natte spetters die ergens tegen een tentdoek spetterden. Maar eindelijk kwam dat trouwe beest vooruit, al puffend en kreunend, en waren we bevrijd van de kettingen die ons tot de camping bonden. In mijn hart zwaaide ik de tent en de hoosbui te ijverig vaarwel, alsof ik ze nooit meer terug zou zien. Was het maar zo.

We reden het veldje af, het “verharde” weggetje op dat ons langs alle andere stapplaatsen moest brengen. Onderweg zag ik silhouetten van gezinnen met kleinere kinderen in tentdoeken, als wajangpoppen in verhaalloze voorstellingen. Ik was jaloers op de zonneschijn die zij in de tent bezaten; hoe gezelligheid vanzelfsprekend was, en geen zeldzaamheid. Hoe zelfs in een vaag silhouet glimlachen de norm was en fronzen een scheldwoord. Ik zag zelfs een paar kinderen door de regen rennen, armen wijd gespreid, deze koele zegen van een eerst nog zo verhitte Moeder Natuur dankbaar ontvangend. Alsof het leven nooit zo goed was geweest en nooit meer zo goed zou zijn. Het borrelde, ver in de spelonken van mijn onderbuik, als een tijdbom van ongemak en jaloezie.

Alsof ik ze wat aan wilde doen. Alsof zij niet verdienden wat ik niet mocht ontvangen.

We reden langs de receptie: een wonder van sombere architectuur; een blokkendoos van mythische proporties; een conformistische nachtmerrie. Ooit was het baksteen, waarmee dit gebouw met meer hoeken dan medewerkers in elkaar was geknutseld, geverfd met een dikke laag hopeloos wit, dat er toen als tandplak op had gezeten. Dat moest zo'n twintig á dertig jaar geleden zijn geweest, want wat nu overbleef was een magere grijze laag, waarop modder, mos en schimmels nu een permanente woonplaats hadden gevonden. Het gebouw zou één kunnen worden met de regenwolken die ons van bovenaf bedreigden. En de geur die daarbinnen streng regeerde was er één van overdadig chloor, ook al lag het zwembad een eindje verderop. Alsof men ieder uur van de dag een grondige schoonmaakbeurt gaf aan het betegelde interieur. Niet dat daar veel van te merken was; ik weet zeker dat de bruine mat die binnen voor de deur lag *ooit* groen was, en dat de krankzinnige ziel die zich eraan zou wagen de grijsblauwe smoezeligheid tussen de tegels te likken binnen een paar minuten ter plekke zou sterven. Ik weet zeker dat het personeel achter de balie, met hun pisgele tanden, huid als verkreukeld leer en haren als een rommelig visnet op het park zelf sliep, waarschijnlijk op de plastic zwembadstoelen waaraan niemand zich wilde wagen.

O, dat zwembad, waar wij met zijn allen van waren weggelopen toen we het de eerste maal aanschouwden. Op mijn vader na, die hierheen was gekomen en verdomme zou zwemmen ook, of anders! Dat een dode hoornaar ontspannen op het wateroppervlak dobberde, dat uitgelopen bruine vlekken de bodem bezaaiden, dat elke vierkante meter bewaakt werd door een verlaten pleister, dat takjes en blaadjes de schepen waren die heen en weer voeren, kon hem geen zak schelen. Je ging er vast niet dood aan, zei hij dan, wanneer hij het bevrozen van zijn al badderende poten probeerde te ontkennen. Het water is lekker, stel je niet aan. Dit, terwijl die dode hoornaar, die eeuwige badgast, zonder zorg passeerde.

De slagboom ging omhoog. Voor ons lag de wijde wereld, klaar om overwonnen te worden. Klaar om bewoond te worden door de laatste leden van de familie Raetel die *niet* bij zinnen waren en geen genoegen namen met minder dan een kasteel. De slagboom was een saluerende soldaat, die ons in passeren eervol begroette en dat bij terugkomst ook weer zou doen. Welkom terug, mijne hoogheden, zou het dan zeggen, waarna hij zou informeren naar de vruchten die onze queeste hebben geworpen. Zou een slagboom baat hebben bij een koud biertje? Dat had hij immers wel verdiend.

We lieten de camping achter ons en werden heer en meester van het landweggetje, dat langs heuvels, kleine bossen en bescheiden boerderijen zwierde. Zo nu en dan lag er een massieve, ronde hooibaal langs de rand



van de weg, als het soort wiel dat een vogelverschrikker aan zijn persoonlijke tractor zou bevestigen. Inmiddels was dit hooi een doorweekt hoopje geworden, en een strenge zon zou nodig zijn om het door en door te drogen.

‘Deze weg volgen?’ vroeg mijn vader, met zijn ogen op het asfalt gericht, pogend niet gehypnotiseerd te worden door de ruitenwissers, die hun regendansje bleven doen.

‘Deze weg volgen,’ bevestigde ik, kijkend naar het pijltje dat op mijn telefoon over dezelfde weg zweefde, ‘En over een kilometer de linker afslag nemen.’

‘Is dat de eerste afslag?’

‘Weet ik veel, ik ken deze weg verder niet.’

‘Hoe moet ik dan weten wat een kilometer precies is?’

‘Ik zeg wel wanneer je linksaf moet, komt goed.’

Ongeduldig begonnen de ruwe vingers van mijn vader op zijn lederen stuur te tikken, terwijl hij de weg maar bleef volgen, en zijn ogen een beestachtige lust uitstraalden. Soms likte hij al dromend zijn lippen af - al dromend hoe het koude bier over zijn lustige tong zou vloeien, langs zijn droge keel, rechtstreeks naar zijn begerige maag. Hij proefde de verlossing al; de afwisseling van goedkope cola, die je tanden deden aanvoelen als buigzaam rubber, en slappe oploskoffie, die hem 's ochtends geen oppepper maar brandend maagzuur gaf. De meters op mijn telefoon bleven aftellen. Nog 500 meter, toen...

... Een vlugge flits ons eventjes verblinde. Daarna, een helse knal, uit de diepste krochten van de Aarde, echoënd door de wijde lucht en reizend tussen de onschuldige heuvels, tot het uiteindelijk onze oren bereikte en deze voor een paar seconden verdoofde. De knal drong door tot in de voering van de autostoelen. Mijn vader, die zo door de knal overvallen werd dat hij vanaf zijn stoel was opgestegen, raakte de controle over het roer kwijt, en kon er nog net voor zorgen dat zijn trouwe vierwieler niet tegen het prikkeldraad knalde terwijl het van de weg schoot.

Daar stonden we stil. Het was nu stiller dan ooit, alsof er geen ander geluid mocht zijn dan het tikken van de regen op ons rijdende ruimteschip. Ik merkte hoe stijf ik zat, vastgeklampt aan de stoel, met mijn nagels in mijn knieën en mijn nekspieren strak aangespannen. Mijn vader was inmiddels een standbeeld dat, met zijn handen slapjes om het stuur gewikkeld, reddeloos voor zich uitkeek. Het leek even te duren voordat hij zich had gerealiseerd dat hij ontspoord was en er een erger ongeluk had kunnen gebeuren, mits zijn reflexen niet de controle hadden genomen over ons noodlot.

‘Jezus, is er een bom ontploft, of zoiets?’ slaakte hij eindelijk uit.

Nog een flits, een vredige stilte, en een brommende rommel, zachter dan het kanonschot dat zojuist een aanslag had gemaakt op ons gehoor.

‘Onweer,’ sprak ik, tot mijn zinnen gekomen en starend naar de lucht.

‘Dat is gek,’ sprak mijn vader, ‘Er was geen onweer voorspeld, toch?’

Ik bleef op de lucht letten, en mijn vader volgde mijn voorbeeld. Het was alsof de onweer niet betrapt wilde worden, want nu bleef het verdacht stil. Zelfs de regen leek het wat rustiger aan te doen.

‘Ach,’ begon ik, ‘Ze noemen het ook een voorspelling, geen belofte. Niemand kan de toekomst voorspellen.’

‘Ik hoop dat ze geen schade heeft,’ sprong mijn vader in, die zijn gordel losmaakte en de regen negeerde terwijl hij zijn deur opende en de buitenwereld trotseerde. Daar stond hij, langs de kant van de weg, zijn auto inspecterend die een ongemakkelijke hoek had gevonden tussen het wegdek en de berm. Pas toen ik mijn vader, al nat wordend, voor de auto zag lopen merkte ik op hoe scheef we stonden. Het linker voorwiel van de auto stond nog op het hogere wegdek, terwijl het linker achterwiel en de rechterhelft (mijn helft) in de berm gezonken was. Dat achterwiel zweefde ietwat boven de grond, omhoog gehouden door niks anders dan een goddelijk teken dat mijn vader zijn missie niet mocht voltooien.

Ik zag mijn vader een onhoorbaar “godverdomme” mompelen, terwijl hij ijsbeerde en veranderde in een natte theedoek. Na een tijdje mopperen en ijsberen leek hij zich zijn doorweekte heden te realiseren en snelde weer naar de auto. Als een druipende spons plofte hij neer op zijn stoel.

‘Nou,’ zuchtte hij, ‘Zie het van de zonnige kant; het is dat er in de godganse omgeving geen ziel te vinden is, anders hadden we ook nog eens iemand kunnen raken. Bloed wast zo moeilijk weg.’

Grommend, scheldend en smekend probeerde hij zijn trouwe autootje vooruit te krijgen. Maar hoe de motor ook gromde, hoe hij ook schold, hoe hij zelfs zijn hele lichaam leek in te zetten om het voertuig weer terug de wereld in te helpen, niks lukte. Ik hoorde buiten mijn raam modder spatten; de wielen begroeven zich in de zacht geworden ondergrond van de berm en maakten ontsnapping alleen maar moeilijker.

Uiteindelijk, na een woeste strijd die tot een vulgair crescendo kwam in een luidkeels “godverdomme” en “waarom altijd ik”, gaf mijn vader zich gewonnen. Hij klapte zijn rug tegen de leuning van zijn stoel, sloot zijn ogen en wreef met zijn zeiknatte handen over zijn eveneens natte gezicht. Zweet, tranen of regen; het leek zich allemaal vermengd te hebben tot een glimmend laagje, die zijn frustratie en nood enkel complimenteerden.

‘Waarom,’ mompelde hij vanachter zijn handen, ‘Godverdekanker waarom!’

Daarna sloeg hij zijn handen neer, waarmee ze uitpuilende ogen en een vuurrood voorhoofd onthulden.

‘Er was godverdomme geen onweer voorspeld,’ brulde hij, slaand op zijn stuur (de claxon toeterde kortstondig als gevolg), ‘Niks! Regen, maar geen godverdomde *kankeronweer*. Waarom – altijd – ik!’

Hij gaf zijn stuur weer een knal, de claxon echode kort over het landschap, en zo begon hij weer aan een nieuwe scheldpartij. Tot de wegenwacht eindelijk kwam, ons na een uur wachten uit de berm haalde en we terug konden keren naar de camping. We zouden de Carrefour niet meer halen; we konden het bier wel vergeten. Alles dat erop zat was goedkope cola en slappe oploskoffie, en dat het gekakel van mijn moeder en zusje onze muziek werd.

Het heeft de rest van de avond niet geonweerd.



## 2

### *Sweet home Hoogvliet.*

Ik ben er heilig van overtuigd dat ik op mijn zestigste een ongeneesbare vorm van kanker zal krijgen, gesponsord door de puffende schoorstenen van die wijd verspreide Botlek. Ik weet ook zeker dat mijn buurmannen en zeer gewaardeerde familieleden hetzelfde lot tegemoet gaan; dat verzacht de klap toch een beetje - alsof we allemaal in hetzelfde noodlottige schuitje zitten. Hier te wonen, hier geboren te worden en hier te sterven is de gemeenste grap die het universum met me heeft uitgehaald. Ik heb de loterij gewonnen.

Maar toch, hoezeer ik dit grijze stukje wereld ook diep in mijn hart vervloek, een thuiskomst na lang weggeweest te zijn voelt als een verademing. Het is hier lelijk; de huizen lijken op elkaar, de armoede deelt hier de met gaten bezaaide lakens uit, middelmaat is de enige standaard die het leven kan bieden en het groen dat er staat lijkt gemuteerd te zijn door industriële gifgassen. Maar het is wel *mijn*

lelijkheid. Het stukje wereld waar lelijkheid mooi kan zijn. Een onverklaarbare, wellicht ongezonde liefde voor dat wat waarschijnlijk ooit mijn ondergang zal betekenen. Hier woon ik, hier ben ik geboren en hier zal ik sterven; dat is mijn middelmatige lot, waaraan ik gebonden ben als een schip tot diens loodzware anker. En hoezeer ik de middelmaat ook wil verslaan, hoezeer dromen van grote groene tuinen en een landelijk boerenhuisje met een dak van stro mij pijnlijk vaak bezoeken, iets lijkt me hier te houden. Hoogvliet is een draaikolk en ik ben het schip dat gedoemd is te verdwijnen in het zuigende niks.

Ons huis valt niet op; het is perfect gecamoufleerd, één van een in een mal gegoten massa - met dezelfde bakstenen en dezelfde dakpannen en dezelfde voordeur en dezelfde met tegels bezaaide voor- en achtertuin en dezelfde schoorsteen aan dezelfde kaarsrechte straat. Rechts van ons wonen dezelfde mensen als links; wellicht met andere namen, andere kapsels, andere neuzen en andere ogen, maar in die slappe omhulsels huizen dezelfde potentiële zielen. Lomperiken, nuchtere Hollanders, het soort met ruwe handen en dikke voorhoofden, met een half doorgezakte Monobloc in de voortuin, dat luidkeels juicht wanneer Feyenoord weer een punt scoort en met elke jaarwisseling weer eens een prullenbak of twee opblaast. Hiertussen wonen wij, in een illusie van hogere gesteldheid. Maar een boekenkast maakt ons niet beter, en het feit dat we onze bierkratjes niet als tuinmeubilair gebruiken maakt ons niet superieur, en dat we onze kleding strijken betekent niet dat we



blauw bloed hebben. Ook vader verteerde zijn dagen tussen die grijze schoorstenen, met de geur van opgestookte chemicaliën immer in zijn neus en een veilig helmpje op zijn hoofd, zodat hij lang genoeg zal leven om *nog* een keer longkanker te ondergaan.

Het was nog altijd hoogzomer toen we terugkwamen van onze Franse odyssee, maar de wolken hadden bepaald dat zonneschijn verboden was. In plaats van paradijselijk blauw was de lucht een grijze deken, altijd doffer dan in meer zuivere plekken van de wereld, een bijwerking van de Botlek. Een lucht die twijfelde over het uitstorten van diens waterige bloed. Vader gromde nog achter het stuur, nu we weer terug waren in die immer roerige Randstad, waar iedereen altijd *ergens* moet zijn. Waar een niet gereden auto een verspilde auto was, en een niet betreden weg een nutteloze weg leek te zijn. Dus stonden de wegen altijd vol, van de A15 tot de Aveling, vanaf de tankstations, langs de McDonald's en naast het winkelcentrum. Pas voorbij de altijd geopende Spijkenissebrug leek de hectiek van de wereld een beetje te ontspannen. Wat niet hielp was dat alle stoplichten permanent op rood stonden.

'Jezus Christus, rij toch eens door, man,' mompelde mijn vader, zijn knokkels wit van het knijpen in zijn stuur.

'Nou Ger,' slaakte mijn moeder uit, die de hele reis had gepoogd stil te blijven maar nu toch echt haar limiet begon te bereiken, 'Doe toch eens even rustig.'

‘Het is dat een paar mongolen altijd vergeten hoe je moet rijden,’ beet mijn vader terug, zijn vuurspuwende ogen gericht op de weg, met glanzend zweet op zijn dikke voorhoofd en zijn armspieren steeds weer aangespannen, ‘Plankgas erop, Jezus zeg.’

‘We komen er wel,’ belette mijn moeder, die in een zucht had bepaald dat vechten het laatste was wat ze nu verlangde. Ze had zich erbij neergelegd dat mijn vader vandaag maar één stemming had; vlammen werpen.

Mijn zusje en ik waren toeschouwers op de achterbank, ingepakt tussen weekentassen, bigshoppers, opgerolde slaapzakken en besmeurde zakken met tentspullen. Sinds ons vertrek vanaf de camping had ik mijn benen enkel nog bewogen op de parkeerplaatsen van tankstations, waar we tussen de zorgeloze truckers en hoopvolle vakantiegangers een welverdiende en hartstochtelijk verlangde adempauze namen van onze hoogst ongemakkelijke reis. De laatste stop was ergens op de hoogte van Antwerpen geweest. Daarna zijn we in één keer doorgegaan naar onze thuishaven, en al een paar uur heb ik naar beneden moeten kijken om mezelf eraan te herinneren dat ik *überhaupt* nog benen heb.

Soms hoorde ik mijn zusje nog wel eens wat vragen; een triviale vraag over of we eventjes konden stoppen, nadat we net weer een half uurtje reden, omdat ze dorst of honger of een volle blaas had. Verder waren er weinig tekenen van leven, anders dan het smakken van

kauwgom en het zachtjes ritmisch tikken van haar vingers op een telefoonscherm. Dat was het enige fijne aan de bagagebarrière die tussen ons was opgebouwd. Die Berlijnse muur van tassen en zakken bleek een eilandje van eenzaamheid te creëren, en als ik al mijn aandacht vestigde op de buitenwereld, en mijn oordopjes mijn gehoorgang met muziek liet volspuiten, dan zou alles toch nog goedkomen. Het was zo nu en dan even strijden tegen het beknellende aroma van die hoekige autogeur, die zeker in een zomerse warmte wilde verstikken, en door het blazen van die mechanische airco des te meer door het voertuig verspreid werd. Het was wel eens vechten tegen een zeurende kramp die door mijn benen schoot. Benen die zich daarna onvrijwillig bewogen en direct weerstand vonden in volle bepakking. Het was wel eens discussiëren over of ik deze afspeellijst voor de derde keer vanaf het begin wilde afspelen, en soms werd ik dan gedwongen mijn oordopjes uit te doen en de doorsnee radiomuziek in me op te nemen. Soms kwam het nieuws langs en werd er toch iets geprikkeld: een door doem aangewakkerde nieuwsgierigheid over de roeringen in onze spannende wereld. Over bommen in het oosten, zeespiegels die onze polders willen annexeren, een politicus die wéér een pikante uitspraak de wereld in heeft geslingerd en bloeddorstig geweld tussen kleine kinderen. Berichten van een fikkend heden, en de dingen, die hopelijk ooit voorbij gaan...

Soms werd het geruis van een alsmaar draaiende wereld overstemd door gekibbel van geboortegever 1 en 2. Iets over een verkeerde afslag,

iets over het inhouden van geïrriteerde exclamaties, over dat de één moest plassen en de ander moest rijden, en een hitte die onder reeds klamme huiden kroop. Dan stopte ik mijn oordopjes weer in mijn oren en luisterde weer naar muziek die ik even goed kende als de moedervlekken op mijn arm. Ik kende de liedjes van begin tot einde; elke noot was te voorspellen en de komma's in de teksten waren oude vrienden. Te oud, wellicht; het soort vrienden waarvan je alles al gezien hebt, en waarbij niks nieuws meer te ontdekken valt. Warmte en trouw tot vervelens toe. Ik deed de oordopjes toch maar weer uit.

We kwamen er wel. Nog even totdat de lichten bij de Spijkenissebrug op groen zouden springen en het hopeloze volk naar de brug racete, zodat wij de weg naar ons troosteloze rijtjeshuis in de hoofdstad van levende sterfte konden voltooiën. Ik staarde de lichten op groen en kon de wilskracht uit mijn pupillen voelen schieten, als de laserstralen van een buitenaardse robot, hopen dat ik de onverschillige wil van het universum tot mijn wensen kon doen buigen. Ik merkte dat mijn vader hetzelfde deed, lichtelijk voorovergebogen op het stuur, zijn ogen gericht op het rode stipje, zoals een kat een smakelijk vogeltje de boom uit kijkt. Maar vooral wanneer je het zielsdiep wenste werkten de wil van de kosmos en de alsmaar trage tijd niet mee. Vooral dan lagen naamloze kosmosmachten, voorbij onze percepties, in de weg. Vooral dan belemmerden ze ons in een gelukkige vooruitgang. Dat de anderhalveliterfles waar ooit lauw water in zat (te snel opgewarmd door